HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

כרי זה יכול. המודר להתיר נדרו בעצמו אלא ע"פ חכם שיכול לומר לו המודר כלום אמרת ליתן לבני כך וכך אלא בשביל כבודו: **זהו כבודי.** יותר אלא מקבל אתיני לריך וכבר הותר הנדר: **מני מי רבי אליעזר בן יעקב.** אע"ג דלא אמר זהו כבודי יותר בטל דנדרי זירוזין הוא: **אלא נאו רבנן היא.** דסבירי לה הוי נדרי זירוזין וס"מ פליגי: **לעולם רבי אליעזר בן יעקב היא.** הא אמינא: **ומודה ר' אליעזר בן יעקב בהאי נדר הוי.** ולא זירוזין דומיא דמשה נדר ממש קס"ל דאמר ליה נאו כבודי בעלמא אלא בשביל כבודי זה הוא כבודי טעמא דאמר זה הוא כבודי הא לאו הכי נדר הוא מני אי רבי אליעזר בן יעקב נדרי זירוזין הוי אלא שמע מינה פליגי רבנן עליה לעולם רבי אליעזר בן יעקב היא ומודה רבי אליעזר בן יעקב בהאי דנדרא הוי דאמר ליה לא כלבא אנא דמיתהנינא מינך ולא מיתהנית מינאי ת"ש האומר לחבירו קונם שאתה נהנית לי אם אי אתה נותן לבני כור של חיטין ושתי חבויות של יין ר' מאיר אומר עד שיתן וחכ"א אף זה יכול להתיר את נדרו שלא על פי חכם שיכול לומר הריני כאילו התקבלתי טעמא דאמר הריני כאילו התקבלתי הא לאו הכי נדר הוא מני אי ר' אליעזר בן יעקב נדרי זירוזין הוי אלא לאו רבנן ופליגי לא לעולם רבי אליעזר בן יעקב ומודה רבי אליעזר בהאי דנדרא הוי משום דאמר ליה לאו מלכא אנא דמהנינא לך ואת לא מהנית לי אמר ליה מר קשישא בריה דרב חסדא לרב אשי ת"ש נדרי אונסין הדירו חבירו שיאכל אצלו וחלה הוא או חלה בנו או שעכבו נהר הא לאו הכי נדר הוא מני אי רבי אליעזר בן יעקב זירוזין הוי אלא לאו רבנן ופליגי לעולם ר"א בן יעקב ומי סברת דאדריה מזמנא לזמינא לא דזמינא אדריה למזמנא דאמר ליה מזמנת לי לסעודתיך א"ל אין נדר זה עליך ונדר וחלה הוא או שחלה בנו או שעכבו נהר הרי אלו נדרי אונסין ת"ש יתר על כן אמר ר"א בן יעקב האומר לחבירו קונם שאני נהנה לך אם אי אתה מתארח אצלי ותאכל עמי פת חמה ותשתה עמי כום חמין והלה הקפיד בנגדו אף אלו נדרי זירוזין ולא הודו לו חכמים מאי לא הודו לו חכמים לאו דאפילו

קונם שאיני נהנה לך. קונס מה שאני נהנה מעלך: **לעוס אמרת אלא מפני כבודי.** שאתכבד על ידך בפני הבריות שירלו שאני משוב בעיניך שאתה רולה ליתן לי מתנה זהו כבודי שאתכבד יותר כשירלו שאתה רולה ליתן ואני איני רולה לקבל: **ואמרינן בירושלמי** דרבי מאיר דפליג בהדיה דרייתא דמיימינן בסמוך פליג נמי בהא ומפרש התם במאי פליגי דגרסינן ת"ר זעירא בשתא חלוקים מה אלן קיימין אם כשזה אומר מפני כבודי וזה אומר אין כבודי אלא כשזה אומר מפני כבודי כלומר שכשזה אומר כלום אמרת אלא מפני כבודי מדיר חולק עליו ואומר לו לא כי אלא לכבודי נתכוונתי כדי שאתכבד שאתקבל מתנה ממני דברי הכל אסור אם כשזה אומר מפני (ד) כבודך וזה אומר מפני כבודי דכ"ע לא פליגי דברי הין קיימים בשאם ת"ת אומר אלא אין אומר מפני כבודי וזה אומר מפני כבודך: **לא ר"ח בן יעקב היא.** אלא ר"ח בן יעקב היא: **משום דא"ל נאו בלבא אנא וכו'.** והכא הוא דשייך למימר הכי מפני שהמזמן אומר על עצמו נכסי המזמן ומש"ה אינא למימר דדוקא קאמר שאינו רולה ליהנות ממנו אלא ג"כ יקבל הוא ממנו ג"כ הנאה זו דכור ס' של חטים וכו' דלמאו בלבא הוא לאו הכי נדר הוא מני אי ר' אליעזר בן יעקב נדרי זירוזין הוי אלא לאו רבנן ופליגי לא לעולם רבי אליעזר בן יעקב ומודה רבי אליעזר בהאי דנדרא הוי משום דאמר ליה לאו מלכא אנא דמהנינא לך ואת לא מהנית לי אמר ליה מר קשישא בריה דרב חסדא לרב אשי ת"ש נדרי אונסין הדירו חבירו שיאכל אצלו וחלה הוא או חלה בנו או שעכבו נהר הא לאו הכי נדר הוא מני אי רבי אליעזר בן יעקב זירוזין הוי אלא לאו רבנן ופליגי לעולם ר"א בן יעקב ומי סברת דאדריה מזמנא לזמינא לא דזמינא אדריה למזמנא דאמר ליה מזמנת לי לסעודתיך א"ל אין נדר זה עליך ונדר וחלה הוא או שחלה בנו או שעכבו נהר הרי אלו נדרי אונסין ת"ש יתר על כן אמר ר"א בן יעקב האומר לחבירו קונם שאני נהנה לך אם אי אתה מתארח אצלי ותאכל עמי פת חמה ותשתה עמי כום חמין והלה הקפיד בנגדו אף אלו נדרי זירוזין ולא הודו לו חכמים מאי לא הודו לו חכמים לאו דאפילו

הקפיד בנגדו. קונס מה שאני נהנה מעלך: **לעוס אמרת אלא מפני כבודי.** שאתכבד על ידך בפני הבריות שירלו שאני משוב בעיניך שאתה רולה ליתן לי מתנה זהו כבודי שאתכבד יותר כשירלו שאתה רולה ליתן ואני איני רולה לקבל: **ואמרינן בירושלמי** דרבי מאיר דפליג בהדיה דרייתא דמיימינן בסמוך פליג נמי בהא ומפרש התם במאי פליגי דגרסינן ת"ר זעירא בשתא חלוקים מה אלן קיימין אם כשזה אומר מפני כבודי וזה אומר אין כבודי אלא כשזה אומר מפני כבודי כלומר שכשזה אומר כלום אמרת אלא מפני כבודי מדיר חולק עליו ואומר לו לא כי אלא לכבודי נתכוונתי כדי שאתכבד שאתקבל מתנה ממני דברי הכל אסור אם כשזה אומר מפני כבודי וזה אומר מפני כבודך דכ"ע לא פליגי דברי הין קיימים בשאם ת"ת אומר אלא אין אומר מפני כבודי וזה אומר מפני כבודך: **לא ר"ח בן יעקב היא.** אלא ר"ח בן יעקב היא: **משום דא"ל נאו בלבא אנא וכו'.** והכא הוא דשייך למימר הכי מפני שהמזמן אומר על עצמו נכסי המזמן ומש"ה אינא למימר דדוקא קאמר שאינו רולה ליהנות ממנו אלא ג"כ יקבל הוא ממנו ג"כ הנאה זו דכור ס' של חטים וכו' דלמאו בלבא הוא לאו הכי נדר הוא מני אי ר' אליעזר בן יעקב נדרי זירוזין הוי אלא לאו רבנן ופליגי לא לעולם רבי אליעזר בן יעקב ומודה רבי אליעזר בהאי דנדרא הוי משום דאמר ליה לאו מלכא אנא דמהנינא לך ואת לא מהנית לי אמר ליה מר קשישא בריה דרב חסדא לרב אשי ת"ש נדרי אונסין הדירו חבירו שיאכל אצלו וחלה הוא או חלה בנו או שעכבו נהר הא לאו הכי נדר הוא מני אי רבי אליעזר בן יעקב זירוזין הוי אלא לאו רבנן ופליגי לעולם ר"א בן יעקב ומי סברת דאדריה מזמנא לזמינא לא דזמינא אדריה למזמנא דאמר ליה מזמנת לי לסעודתיך א"ל אין נדר זה עליך ונדר וחלה הוא או שחלה בנו או שעכבו נהר הרי אלו נדרי אונסין ת"ש יתר על כן אמר ר"א בן יעקב האומר לחבירו קונם שאני נהנה לך אם אי אתה מתארח אצלי ותאכל עמי פת חמה ותשתה עמי כום חמין והלה הקפיד בנגדו אף אלו נדרי זירוזין ולא הודו לו חכמים מאי לא הודו לו חכמים לאו דאפילו

הכי זה יכול. המודר להתיר נדרו בעצמו אלא ע"פ חכם שיכול לומר לו המודר כלום אמרת ליתן לבני כך וכך אלא בשביל כבודו: **זהו כבודי.** יותר אלא מקבל אתיני לריך וכבר הותר הנדר: **מני מי רבי אליעזר בן יעקב.** אע"ג דלא אמר זהו כבודי יותר בטל דנדרי זירוזין הוא: **אלא נאו רבנן היא.** דסבירי לה הוי נדרי זירוזין וס"מ פליגי: **לעולם רבי אליעזר בן יעקב היא.** הא אמינא: **ומודה ר' אליעזר בן יעקב בהאי נדר הוי.** ולא זירוזין דומיא דמשה נדר ממש קס"ל דאמר ליה נאו כבודי בעלמא אלא בשביל כבודי זה הוא כבודי טעמא דאמר זה הוא כבודי הא לאו הכי נדר הוא מני אי רבי אליעזר בן יעקב נדרי זירוזין הוי אלא שמע מינה פליגי רבנן עליה לעולם רבי אליעזר בן יעקב היא ומודה רבי אליעזר בן יעקב בהאי דנדרא הוי דאמר ליה לא כלבא אנא דמיתהנינא מינך ולא מיתהנית מינאי ת"ש האומר לחבירו קונם שאתה נהנית לי אם אי אתה נותן לבני כור של חיטין ושתי חבויות של יין ר' מאיר אומר עד שיתן וחכ"א אף זה יכול להתיר את נדרו שלא על פי חכם שיכול לומר הריני כאילו התקבלתי טעמא דאמר הריני כאילו התקבלתי הא לאו הכי נדר הוא מני אי ר' אליעזר בן יעקב נדרי זירוזין הוי אלא לאו רבנן ופליגי לא לעולם רבי אליעזר בן יעקב ומודה רבי אליעזר בהאי דנדרא הוי משום דאמר ליה לאו מלכא אנא דמהנינא לך ואת לא מהנית לי אמר ליה מר קשישא בריה דרב חסדא לרב אשי ת"ש נדרי אונסין הדירו חבירו שיאכל אצלו וחלה הוא או חלה בנו או שעכבו נהר הא לאו הכי נדר הוא מני אי רבי אליעזר בן יעקב זירוזין הוי אלא לאו רבנן ופליגי לעולם ר"א בן יעקב ומי סברת דאדריה מזמנא לזמינא לא דזמינא אדריה למזמנא דאמר ליה מזמנת לי לסעודתיך א"ל אין נדר זה עליך ונדר וחלה הוא או שחלה בנו או שעכבו נהר הרי אלו נדרי אונסין ת"ש יתר על כן אמר ר"א בן יעקב האומר לחבירו קונם שאני נהנה לך אם אי אתה מתארח אצלי ותאכל עמי פת חמה ותשתה עמי כום חמין והלה הקפיד בנגדו אף אלו נדרי זירוזין ולא הודו לו חכמים מאי לא הודו לו חכמים לאו דאפילו

קונם שאיני נהנה לך. קונס מה שאני נהנה מעלך: **לעוס אמרת אלא מפני כבודי.** שאתכבד על ידך בפני הבריות שירלו שאני משוב בעיניך שאתה רולה ליתן לי מתנה זהו כבודי שאתכבד יותר כשירלו שאתה רולה ליתן ואני איני רולה לקבל: **ואמרינן בירושלמי** דרבי מאיר דפליג בהדיה דרייתא דמיימינן בסמוך פליג נמי בהא ומפרש התם במאי פליגי דגרסינן ת"ר זעירא בשתא חלוקים מה אלן קיימין אם כשזה אומר מפני כבודי וזה אומר אין כבודי אלא כשזה אומר מפני כבודי כלומר שכשזה אומר כלום אמרת אלא מפני כבודי מדיר חולק עליו ואומר לו לא כי אלא לכבודי נתכוונתי כדי שאתכבד שאתקבל מתנה ממני דברי הכל אסור אם כשזה אומר מפני כבודי וזה אומר מפני כבודך דכ"ע לא פליגי דברי הין קיימים בשאם ת"ת אומר אלא אין אומר מפני כבודי וזה אומר מפני כבודך: **לא ר"ח בן יעקב היא.** אלא ר"ח בן יעקב היא: **משום דא"ל נאו בלבא אנא וכו'.** והכא הוא דשייך למימר הכי מפני שהמזמן אומר על עלמו נכסי המזמן ומש"ה אינא למימר דדוקא קאמר שאינו רולה ליהנות ממנו אלא ג"כ יקבל הוא ממנו ג"כ הנאה זו דכור ס' של חטים וכו' דלמאו בלבא הוא לאו הכי נדר הוא מני אי ר' אליעזר בן יעקב נדרי זירוזין הוי אלא לאו רבנן ופליגי לא לעולם רבי אליעזר בן יעקב ומודה רבי אליעזר בהאי דנדרא הוי משום דאמר ליה לאו מלכא אנא דמהנינא לך ואת לא מהנית לי אמר ליה מר קשישא בריה דרב חסדא לרב אשי ת"ש נדרי אונסין הדירו חבירו שיאכל אצלו וחלה הוא או חלה בנו או שעכבו נהר הא לאו הכי נדר הוא מני אי רבי אליעזר בן יעקב זירוזין הוי אלא לאו רבנן ופליגי לעולם ר"א בן יעקב ומי סברת דאדריה מזמנא לזמינא לא דזמינא אדריה למזמנא דאמר ליה מזמנת לי לסעודתיך א"ל אין נדר זה עליך ונדר וחלה הוא או שחלה בנו או שעכבו נהר הרי אלו נדרי אונסין ת"ש יתר על כן אמר ר"א בן יעקב האומר לחבירו קונם שאני נהנה לך אם אי אתה מתארח אצלי ותאכל עמי פת חמה ותשתה עמי כום חמין והלה הקפיד בנגדו אף אלו נדרי זירוזין ולא הודו לו חכמים מאי לא הודו לו חכמים לאו דאפילו

לא מצטרף וכי תאי הוא יכול לומר כן מבל אין הבנים סמוכים על שולחן אביהם הוי ליפכא להכרווחה דילהו קמכוין וכל שאמכו הס הרינו כאילו התקבלנו התירו הנדר ואילו אמר אתה אין בדבריו כלום. וכתב הרשב"ם ז"ל דדוקא בקיום מעשה שייך למימר הריני כאילו התקבלתי דכיון שאפי' היה יכול להחזיר לו אף מעכשיו יכול לומר הריני כאילו התקבלתי והמחזיק לאפוקי מטרחתא למה לי מבל נבטול מעשה כגון שאמר נכסי אקורין עליך אם אתן למקום פלוני לא שייך למימר הכי לומר לו הרי הוא כאילו לא הלכת שם"ל. ואיכא מאן דפליג שאפילו בענין זה יכול לומר כן שאותו תנאי עלמו לא אמרו אלא להבלים רלונו שהיה רולה שלא ילך ועכשיו כיון שאינו חושש אם ילך אם לא ילך כבר נשלם רלונו: **מי סברת דאדריה מזמנא לזמינא ומינא אדריה למזמנא.** כלומר לאו בכלל ס"ד שהמזמן הדיר למזמן דאי הכי אפי' בלא חוסם שרי דנדרי זירוזין הוי בלא זמינא אדריה למזמנא כלומר לבקשת המזמן נדר המזמן דל"ל לא מזמנת לי לא תזמינני לסעודתך ס"ל אין לכומר כן חזמינך נדר זה עליך כלומר אסור נכסיך או נכסי על עלמך אם לא תעשה כן ונדר המזמן וחלה הוא וכו' הלכך טעמא דחלה הוא הא לאו הכי נדרא הוי ליכא למימר לזרוזיה אינון שהרי לא היה לריך לזרז אותו לתדרשה הוא בקש ממנו שיזמינו: **יפר ע"כ אר"ח בן יעקב.** הכי דאמר יתר ע"כ משום דהכא ע"ג דשייך למימר לאו בלבא אנא שהרי הוא אוסר הנאת המזמן על עלמו אם לא ירלה לקבל ממנו הנאה זו ומש"ה אינא למימר דדוקא נדר אפילו הכי ס"ל אלעזר בן יעקב דנדרי זירוזין הן. ולפי פי' זה חזינן דמשמע דאפי' דדחזינן לעיל דאפילו דאמ"י מודה כל היכא דאיכא למימר לאו בלבא אנא דחזינן בעלמא היא ולאו קושטא דמלתא. ולאידך פירוש דבאמת לאו בלבא אנא משום דמפלגינן בין מתנה מרובה למתנה מועטת אפי' יתר ע"כ דאמרינן הכא לאו משום דלא מייתין לטעמא דלאו בלבא אנא דהא כיון דמתנה מועטת היא לא שייך למימר הכי אלא משום דקס"ל דכיון דמיימר ואמר פת חמה וכום של חמין דווקא נדר ולא לזרוז בעלמא קמ"ל דאף אלו נדרי זירוזין הן. ולפי פי' זה אכתי קיימינן באפי' דאמרינן מעיקרא דכל היכא דאיכא למימר לאו בלבא אנא דחזינן בעלמא היא ולאו קושטא דמלתא. ולאידך פירוש דבאמת